

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Sžo/30/2014
Identifikačné číslo spisu:	2013200791
Dátum vydania rozhodnutia:	01.06.2015
Meno a priezvisko:	JUDr., Ing. Miroslav Gavalec
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2013200791.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: B. X., bytom Z. XXX, zastúpený Mgr. Lukášom Lapšanským, advokátom, so sídlom Kysucká 5, Bratislava, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Špitálska 8, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 2013/83383/25662/OPČ-SSZ zo dňa 25.11.2013, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/145/2013-22 zo dňa 24.2.2014 v časti o trovách konania, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/145/2013-22 zo dňa 24.2.2014 v časti o trovách konania p o t v r d z u j e .

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania titulom trov právneho zastúpenia v sume 75,04 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu Mgr. Lukáša Lapšanského do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odôvodnenie

Krajský súd v Trnave napadnutým uznesením zastavil konanie a zároveň uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 413,91 Eur na účet právneho zástupcu žalobcu. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 146 ods. 2 OSP, ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca. Podľa názoru krajského súdu bol návrh na preskúmanie rozhodnutia žalovaného podaný dôvodne a konanie bolo zastavené po späťvzatí tohto návrhu z dôvodu, že vydaním rozhodnutia, ktorého sa žalobca domáhal, odpadol dôvod na ďalšie konanie.

Výrok o trovách konania napadol žalovaný odvolaním. Nesúhlasí s tvrdením súdu, podľa ktorého bol návrh na preskúmanie rozhodnutia žalovaného podaný dôvodne. Má za to, že by sa súd musel vysporiadať s vyriešením predbežnej otázky, ktorej predmetom by bolo dokázanie, že návrh žalobcu bol podaný dôvodne.

Nakoľko žalobca sa žalobou domáhal aj prípadného zrušenia prvostupňového rozhodnutia, žalovaný poukázal na to, že toto prvostupňové rozhodnutie nenadobudlo v čase podania žaloby právoplatnosť.

Poukázali preto aj na ust. § 247 ods. 2 OSP. Predpokladom založenia právomoci všeobecného súdu na preskúmanie zákonnosti správneho rozhodnutia v správnom súdnictve, podľa druhej hlavy piatej časti OSP je existencia právoplatného rozhodnutia po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov, ktoré sa preň pripúšťajú v správnom konaní. Táto skutočnosť, podľa názoru žalovaného, svedčí o tom, že žaloba bola podaná neopodstatnene, a nie je daný dôvod na priznanie náhrady trov žalobcovi.

Ďalej uviedli, že k vydaniu stanoviska k odvolaniu podanému po zákonnej lehote došlo na základe emailovej informácie o dátume podania odvolania žalobcu poskytnutej zo strany Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trnava. Preto vydali stanovisko k odvolaniu podanému po zákonnej lehote. Stanovisko bolo žalobcovi doručené dňa 13.11.2013. Dňa 14.11.2013 žalobca zaslal žalovanému Výzvu na prehodnotenie stanoviska. Na jej základe opätovne prešetrili časové okolnosti a zistili, že odvolanie bolo podané v lehote. O tejto skutočnosti žalobcu telefonicky informovali dňa 22.11.2013 a následne dňa 25.11.2013 vydali rozhodnutie. Žalobca podal predmetnú žalobu dňa 25.11.2013. Žalovaný je toho názoru že táto bola podaná predčasne, keďže stanovisko mu bolo doručené 13.11.2013 a lehota na podanie žaloby mu uplynula 13.1.2014. Navyše žalobca podal pred podaním žaloby výzvu na prehodnotenie stanoviska, mal teda vyčkať na vyjadrenie zo strany správneho orgánu. Mal počkať na uplynutie lehoty na vydanie meritórneho rozhodnutia, a stále by bol ešte v lehote na podanie žaloby. Majú za to, že žaloba tak bola podaná predčasne a neopodstatnene a že takéto konanie žalobcu možno chápať ako účelové, zmätočné a ktoré v konečnom dôsledku smerovalo iba k priznaniu náhrady trov konania. Na základe týchto skutočností, žiadal, aby súd tieto okolnosti konkrétneho prípadu zhodnotil ako dôvody hodné osobitného zreteľa podľa ust. § 250k ods. 1 OSP. Dôvodmi hodnými osobitného zreteľa sú podľa žalovaného: 1. Žalobou sa žalobca domáha aj zrušenia rozhodnutia prvostupňového orgánu, ktoré v čase podania žaloby nenadobudlo právoplatnosť a táto na ňom ani nebol vyznačená, 2. Žalobca pred podaním žaloby zaslal výzvu na prehodnotenie stanoviska k odvolaniu podanému po zákonnej lehote dňa 14.11.2013. Po prešetroaní veci bol dňa 22.11.2013 informovaný, že bude vydané meritórne rozhodnutie o odvolaní, pričom lehota na rozhodnutie bola do 30.11.2013, no žalobu podal už 25.11.2013 a lehota by uplynula až 13.1.2013., 3. Žalobca žalobu nevzal späť hneď po doručení meritórneho rozhodnutia 2.12.2013, ale až 9.12.2013., 4. Nakoľko konanie vedené pod sp. zn. 14S/5/2014 (proti zákonnosti postupu toho istého konania, t. j. proti zákonnosti toho istého prvostupňového rozhodnutia) nebolo zastavené, možno rozumne očakávať, že žalobcovi budú priznané trovy aj v tomto konaní a tak by mu boli duplicitne priznané trovy konania v tej istej veci., 5. Žaloba neobsahuje obligatórne náležitosti, a to uvedenie na akých právach bol žalobca ukrátený rozhodnutím a postupom žalovaného podľa ust. § 247 ods. 1 OSP.

K veci ďalej žalovaný uviedol, že z povahy a charakteru procesného inštitútu trov konania vyplýva, že ich zmyslom a účelom je poskytnúť náhradu účastníkovi, ktorý mal úspech v konaní. Pokiaľ ani jeden úspech nemal, náhrada sa žiadnemu z nich neprizná. Podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené. Majú za to, že v tomto prípade každý účastník platí trovy konania, ktoré vznikajú jemu osobne, ako aj trovy právneho zastúpenia.

Navrhoval preto, zmeniť napadnuté rozhodnutie tak, že žiadnemu z účastníkov sa neprizná náhrada trov konania.

Žalobca sa k odvolaniu žalovaného vyjadril tak, že dôvodom podania žaloby bolo vydanie stanoviska k odvolaniu podanému po zákonom stanovenej lehote zo strany žalovaného, podľa ktorého bolo odvolanie podané oneskorene. Záver žalovaného o zmeškaní lehoty bol nesprávny, čo nakoniec uznal aj žalovaný, keďže následne vydal meritórne rozhodnutie.

Ďalej uviedol, že ak sa domáhal zrušenia nielen stanoviska, ale aj prvostupňového rozhodnutia, bol takýto postup v súlade s § 250j ods. 3 OSP, ktoré takýto postup výslovne umožňuje. Úmyslom žalobcu bolo, aby súd zistil, či nie je daný niektorý z dôvodov zrušenia prvostupňového správneho rozhodnutia podľa § 250j ods. 3 OSP, ku ktorým musí súd prihliadnuť z úradnej povinnosti. Žalobca tak dosiahol plný úspech, keďže žalovaný opustil svoj právny názor o zmeškaní lehoty na podanie odvolania. Pokiaľ ide o

otázku právoplatnosti prvostupňového správneho rozhodnutia, zo samotného stanoviska, ako aj ust. § 52 ods. 1 správneho poriadku, je zrejmé, že samotný žalovaný jednoznačne vychádzal z predpokladu, že prvostupňové správne rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť, a skutočnosť, že táto nebola vyznačená je irelevantná, keďže realizácia tohto úkonu je plne v moci správneho orgánu.

K odvolaniu žalovaného žalobca ďalej uviedol, že vzhľadom na to, že žalovaný svoj právny názor o zmeškaní lehoty opieral o relevantné ustanovenia správneho poriadku, ako aj o obsah spisu, predpokladal, že si za svojim právnym názorom bude stáť. Hoci podal výzvu na prehodnotenie stanoviska, nemohol si byť istý, či žalovaný zmení svoj názor. Takisto si nemohli byť istí, či žalovaný túto výzvu kvalifikuje. Nevedel, či ju posúdi ako návrh na začatie konania, opätovné odvolanie alebo inak. Ak by výzvu posúdil spôsobom, že by mu vznikla povinnosť na ňu reagovať v lehote podľa § 49 ods. 2 správneho poriadku, nemohol sa spoľahnúť na to, že túto lehotu žalovaný dodrží, keďže v konaní lehotu už raz nedodrжал. Odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu podal 13.8.2013 a stanovisko bolo vydané až 7.11.2013. Preto bola dňa 20.11.2013 podaná žaloba, na ochranu práv žalobcu, nie 25.11.2013, ako to uviedol žalovaný. Až následne bol telefonicky kontaktovaný pracovníkom žalovaného. Žaloba preto nebola podaná predčasne a neopodstatnene.

Pokiaľ ide o právo, na ktorom bol žalobca ukrátený, z obsahu jednoznačne vyplýva, že týmto právom bolo právo na to, aby orgán rozhodujúci o odvolaní proti prvostupňovému správneho rozhodnutiu včas podané odvolanie prejednal a vydal o ňom meritórne rozhodnutie.

K bodu 4. dôvodov osobitného zreteľa žalobca uviedol, že tento je založený na predpoklade, že bude žalobca v konaní úspešný, rozhodnuté ale v tejto veci nebolo a navyše ide o rozdielny predmet konania.

Navrhoval preto uznesenie krajského súdu potvrdiť a uložiť žalovanému povinnosť uhradiť trovy odvolacieho konania vo výške 75,05 Eur (odmena za úkon právnej pomoci - vyjadrenie k odvolaniu a režijný paušál) na účet právneho zástupcu žalobcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu odvolania (§ 212 ods. 1 v spojení s § 246c ods. 1 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného proti výroku o trovách nie je dôvodné.

Podľa § 246c prvá veta OSP pre riešenie otázok, ktoré nie sú priamo upravené v tejto časti, sa použijú primerane ustanovenia prvej, tretej a štvrtej časti tohto zákona.

Podľa § 146 ods. 1 OSP Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie

- a) mohlo sa začať i bez návrhu;
- b) skončilo sa zmierom, pokiaľ v ňom nebolo o náhrade trov dojednané niečo iné;
- c) bolo zastavené,
- d) začalo na návrh prokurátora.

Podľa § 146 ods. 2 OSP ak niektorý z účastníkov zaviniť, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Ak sa však pre správanie odporcu vzal späť návrh, ktorý bol podaný dôvodne, je povinný uhradiť trovy konania odporca.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožnil so záverom krajského súdu o tom, že žalobca vzal žalobu späť pre správanie odporcu, a že návrh na preskúmanie rozhodnutia žalovaného bol podaný dôvodne. Bola teda splnená podmienka podľa § 146 ods. 2 OSP, a preto je žalovaný povinný uhradiť trovy žalobcu.

Správny orgán vydal druhostupňové rozhodnutie - Stanovisko k odvolaniu podanému po zákonom stanovenej lehote. Po doručení rozhodnutia, v zákonom ustanovenej lehote podal žalobca na krajskom súde žalobu proti tomuto rozhodnutiu. Žiadal v nej zrušiť toto rozhodnutie, prípadne zrušiť aj prvostupňové rozhodnutie. Následne bolo správnym orgánom vydané meritórne rozhodnutie. Žalobca

preto vzal svoju žalobu v celom rozsahu späť. Z uvedeného je zrejmé, že žalobca vzal žalobu späť pre správanie sa žalovaného, nakoľko po podaní žaloby, vydal rozhodnutie, ktorým žalobcovi vyhovel, prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu meritorne preskúmala a vydal rozhodnutie. Žaloba tak bola podaná dôvodne.

Odvolací súd je toho názoru, že podanie žaloby žalobcom, bolo jeho zákonným právom a nemožno takúto žalobu považovať za predčasne predloženú či neopodstatnenú. Žalobu podal z dôvodu, že nesúhlasil s rozhodnutím správneho orgánu. Nemal žiadnu povinnosť upozorňovať správny orgán na jeho nesprávne druhostupňové rozhodnutie, a preto nemal žiadnu povinnosť čakať na to, či nejakým spôsobom rozhodne a či sa vôbec bude zaoberať jeho výzvou na prehodnotenie stanoviska. Navyše, ako tvrdí žalobca, a vyplýva to aj zo spisu krajského súdu, informácia o tom, že správny orgán vec meritorne rozhodne, mu bola telefonicky oznámená až po podaní žaloby, t. j. po jej podaní na poštovú prepravu.

Pokiaľ ide o námietky žalovaného týkajúce sa toho, že žalobca žiadal preskúmať prvostupňové rozhodnutie správneho orgánu, ktoré ešte nebolo právoplatné, odvolací súd uvádza, že zo žaloby vyplýva, že primárne žiadal žalobca preskúmať a rozhodnúť o druhostupňovom rozhodnutí správneho orgánu. To, že sa eventuálne domáhal aj zrušenia prvostupňového rozhodnutia, neznamená, že jeho žaloba bola podaná neopodstatnene.

V prípade, ak by žaloba nespĺňala náležitosti podľa OSP, ako to tvrdí žalovaný, krajský súd by žalobcu v súlade s ustanoveniami OSP vyzval na jej doplnenie a ani táto skutočnosť by neznamenal, že podaná žaloba, bola neopodstatnená.

Odvolací súd nesúhlasí s názorom žalovaného, že v tomto prípade ide o dôvody hodné osobitného zreteľa podľa ust. § 250k ods. 1 OSP.

K dôvodom č. 1, 2 a 5 sa odvolací súd vyjadril vyššie.

Pokiaľ ide o tretí uvádzaný dôvod, že žalobca nevzal žalobu späť hneď po doručení meritórneho rozhodnutia dňa 2.12.2013, ale až dňom 9.12.2013, túto považuje odvolací súd za irelevantnú, nakoľko neexistuje zákonná lehota na to, kedy presne je potrebné v takomto prípade vziať žalobu späť. Za tých pár dní nedošlo ani k navýšeniu trov konania.

Pokiaľ ide o štvrtý dôvod, že konanie vedené pod sp. zn. 14S/5/2014 (proti zákonnosti postupu toho istého konania, t. j. proti zákonnosti toho istého prvostupňového rozhodnutia) nebolo zastavené a možno rozumne očakávať, že žalobcovi budú priznané trovy aj v tomto konaní a boli by mu tak duplicitne priznané trovy konania v tej istej veci, odvolací súd uvádza, že ani táto námietka nie je dôvodná. Žaloba v predmetnom konaní bola podaná z dôvodov, že žalobca nesúhlasil s tým, že by odvolanie proti prvostupňovému rozhodnutiu podal po lehote, v spomínanom konaní 14S/5/2014 sa rozhoduje vo veci meritorne. Ide teda o 2 rôzne konania, pričom žaloby boli podané z rôznych dôvodov a predmet konania je preto rozdielny. Nemožno ani predpokladať, ako bude rozhodnuté a či bude mať žalobca v konaní úspech a trovy mu budú priznané.

Na základe vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací dospel k záveru, že námietky žalovaného vznesené v odvolaní nie sú opodstatnené. Preto stotožniac sa s právnym posúdením veci krajským súdom, uvedeným i v odôvodnení napadnutého rozsudku, na ktoré zároveň poukazuje, napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 OSP potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 246c ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 a § 250k ods. 1 OSP tak, že úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu vo výške 75,04 € tak, ako si ich advokát vyčíslil, z titulu náhrady trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby (písomné podanie na súd - vyjadrenie k odvolaniu) v sume 67 € a prislúchajúci režijný paušál 8,04 €.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.